

MESTO PIEŠŤANY
Materiál na rokovanie Mestskej rady mesta Piešťany dňa 17.06.2024

**Názov materiálu: VYHODNOTENIE NAKLADANIA S KOMUNÁLNymi ODPADMI
V MESTE PIEŠŤANY ZA ROK 2023**

Materiál obsahuje: Dôvodovú správu
Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi
v meste Piešťany za rok 2023

Návrh na uznesenia: Mestská rada mesta Piešťany po prerokovaní odporúča

Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi
v meste Piešťany za rok 2023

- **vziať na vedomie**

Stanovisko komisií MsZ:
Stanovisko Komisie pre životné prostredie:

Uznesenie č.11/2024
Komisia pre životné prostredie predkladá materiál
- **berie na vedomie**

Hlasovanie - za: 8 , proti: 0 , zdržal sa: 0 , neprítomní: 1
Uznesenie bolo prijaté.

Spracoval: Ing. Lucia Schultzová, referent OŽP

.....

Zuzana Jakubisová, referent OŽP

.....

Predkladá: Ing. Martin Svorad, prednosta MsÚ

.....

V Piešťanoch, 12.06.2024

Dôvodová správa :

Materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany“ za uplynulý rok je pravidelne spracovávaný a predkladaný na rokovanie poslancom Mestského zastupiteľstva mesta Piešťany za účelom informovania o aktuálnom stave nakladania s odpadmi.

Prvé vyhodnotenie nakladania s odpadmi bolo spracované v roku 2007. Od tohto obdobia bol materiál pravidelne doplňaný o informácie na základe uznesení Komisie pre životné prostredie a Mestského zastupiteľstva.

Cieľom vypracovaného materiálu je vyhodnotenie nakladania s odpadmi za rok 2023 v nasledovnom členení :

- analýza vyprodukovaných druhov odpadov a ich množstvá
- prehľad o spôsobe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov
- prehľad o vynaložených nákladoch na zabezpečenie zberu, prepravy a uloženia odpadov

Pre porovnanie nákladov a množstva vyprodukovaných odpadov uvádzame údaje za obdobie posledných piatich rokov.

Súčasťou materiálu sú aj informácie o:

- aktivitách v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2023
- cieľoch v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2024

1. Problematika odpadového hospodárstva mesta Piešťany

Pri riešení odpadového hospodárstva na území mesta Piešťany je potrebné prihliadať na skutočnosť, že produkcia odpadu predstavuje nielen ekologický, ale aj ekonomický rozmer. Zároveň je zrejmé, že nakladanie s odpadmi nepredstavuje zdroj zisku, ale pomáha skvalitňovať životné prostredie obyvateľov, zlepšovať stav krajiny za pomoci prísnych podmienok a pravidiel, ktoré je potrebné pri týchto činnostiach rešpektovať. Komunálna sféra je základom tvorby odpadov, kde každodenný život v konzumnej spoločnosti a s rastom životnej úrovne žiaľ prináša fakt vzniku odpadov a problematiku ich následnej likvidácie. Záujmom mesta Piešťany je vytvárať pre svojich obyvateľov vhodné podmienky na zapojenie sa do systému zberu komunálnych a drobných stavebných odpadov, zdokonaľovanie systému triedeného zberu odpadov, zvyšovanie množstva vytriedených komodít a znižovanie množstva komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

2. Legislatívne opatrenia na zabezpečenie správneho nakladania s odpadmi

Za komplexné nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane zhodnocovania a zneškodňovania odpadov je zodpovedné mesto, ktoré je povinné prihliadať na základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu
- b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- c) využívať odpady ako zdroj energie
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Súčasný právny rámec, ktorý vymedzuje povinnosti obcí a miest, je špecifikovaný v nasledovných zákonoch a príslušných vyhláškach :

- *Zákon č.79/2015 Z. z. o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.348/2020, ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška MŽP SR č.371/2015, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov*
- *Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti*
- *Vyhláška MŽP SR č.373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov*
- *Zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady*
- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Mesto Piešťany nakladá s odpadmi na svojom území v zmysle ustanovení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Piešťany o odpadoch č. 3/2021 v znení neskorších noviel.

V zmysle ustanovení zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch má **mesto povinnosť**:

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov, zabezpečením zberu a prepravy zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jeho území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v meste
- zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,

- zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvé tetrapakové obaly najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov, v rámci zavedeného systému zberu odpadov, vrátane zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste,
- zabezpečiť priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu (vrátane odpadov z obalov a neobalových výrobkov),
- podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, uskutočniť zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
- upraviť zmluvne spôsob a podmienky zberu odpadov so zberovou spoločnosťou, ktorá má na vykonávanie predmetnej činnosti oprávnenie a požadované súhlasy od orgánov štátnej správy,
- vykonávať kontroly plnenia povinností pôvodcov odpadov, požadovať informácie o nakladaní s odpadom na jeho území,
- ukladať pokuty za priestupky za nepovolené nakladanie s odpadmi na úseku odpadového hospodárstva,
- povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

3. Analýza odpadového hospodárstva

Analýza odpadového hospodárstva predstavuje informácie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich vytriedenými zložkami, ktoré vznikli na území mesta Piešťany za rok 2023. Predkladá prehľad o celkovom množstve vyprodukovaných odpadov, a tiež o výške nákladov potrebných na zabezpečenie služieb v oblasti odpadového hospodárstva (zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie odpadov).

V roku 2023 sme zaznamenali zníženie produkcie celkového množstva komunálnych odpadov pričom percento separácie dosiahlo hodnotu **48,106 %**. Údaje uvádzame v tabuľke č.1.

Tabuľka č.2 uvádza množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov pre porovnanie percenta separácie.

V tabuľke č.3 uvádzame percentuálny podiel piatich základných separovaných zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov z dôvodu lepšej prehľadnosti percentuálneho podielu najzberanejších zložiek.

Podľa tabuľky č.4 sme u niektorých odpadov podľa pôvodu ich vzniku zaznamenali zníženie, u iných nepatrné zvýšenie ich množstva.

V tabuľke č.5 uvádzame údaje o vytriedených komoditách a ich odberateľoch, ktorí odovzdali odpad oprávneným spoločnostiam na ďalšie zhodnotenie.

V roku 2016 sa začal vyberať poplatok za uloženie drobného stavebného odpadu v prevádzke Zberné stredisko, údaje o príjmoch a množstvách uloženého drobného stavebného odpadu uvádzame v tabuľke č. 6.

Tabuľka č.1 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2019 - 2023)

Zberový rok	Celkové množstvo	Priemer na 1 ob.	Skládkované množstvo	Priemer na 1 ob.	Separované množstvo	Priemer na 1 ob.	Percento separácie
2019	16 502	0,59	11 161	0,40	5 341	0,19	33
2020	15 743	0,57	10 377	0,38	5 366	0,19	34
2021	19 065	0,70	9 841	0,36	9 224	0,34	48
2022	17 590	0,65	9 097	0,34	8 492	0,32	48
2023	17 203	0,65	8 927	0,34	8 276	0,31	48

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.2 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov v tonách (2019 - 2023)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2019	14 520	11 161	3 359	23,13
2020	13 726	10 377	3 349	24,40
2021	15 024	9 841	5 183	34,50
2022	13 435	9 097	4 338	32,28
2023	13 018	8 927	4 091	31,43

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.3 Percentuálny podiel piatich základných triedených zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2019 - 2023)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2019	14 128	11 161	2 967	21,00
2020	13 130	10 377	2 753	20,97
2021	13 948	9 841	4 107	29,45
2022	12 099	9 097	3 002	25,00
2023	11 746	8 927	2 819	24,00

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.4 Množstvo odpadov v tonách rozčlenené podľa ich pôvodu (2019 - 2023)

Zberový rok/pôvod	2019	2020	2021	2022	2023
Domácnosti	4 743	4 675	4 263	4 124	4 037
Prevádzky	2 511	2 358	2 289	2 111	2 126
Zberné stredisko	2 231	1 383	1 498	1 320	1 245
Uličné nádoby	256	79	90	102	91
Čistenie ulíc	728	462	587	486	490
Bioodpad z domácností	1 040	1 067	1 402	1 276	1 404
Odpad z cintorínov	167	196	194	157	172

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.5 Množstvo vytriedených odpadov v tonách podľa komodít, údaje o odberateľoch (2019 - 2023)

Komodita	2019	2020	2021	2022	2023	Odberateľ
Papier	927,57	823,58	889,18	786,32	729,15	Marius Pedersen, a.s
Plasty	444,96	414,37	442,90	355,01	404,17	Marius Pedersen, a.s.
Sklo	431,70	425,53	443,25	454,07	466,42	Marius Pedersen, a.s.
Batérie, akumulátory	2,24	1,57	11,12	18,23	11,97	Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Žiarivky, farby	0,44	0,55	0,55	20,13	0,59 19,42	Bomat, s.r.o., Vyfako, s.r.o. Environment, s.r.o.
Oleje a tuky	2,16	2,61	2,33	2,98	1,53	Vyfako, s.r.o.
Elektroodpad	111,46	160,83	230,93	193,57	107,25	ASEKOL SK s.r.o. Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Kovy	1125,45	1056,71	2295,26	1373	1198,86	Marius Pedersen, a.s. Environment, s.r.o. Kovošrot Belica, s.r.o.
Tetrapakové obaly	37,10	32,73	36,44	34,04	20,24	Marius Pedersen, a.s.
Šatstvo, textil	95,40	129,01	160,28	150,20	150,07	TextilEco, a.s., Peter Kucharčík, EKOCHARITA SLOVENSKO SLOVENSKU o.z
Bioodpad*	1982,22	2016,76	4040,56	4154,78	4185,04	Služby mesta Piešťany
Kuchynský odpad	4,21	4,53	159,37	353,23	379,01	Marius Pedersen, a.s.
Jedlé oleje a tuky	0,59	1,01	1,30	0,42	2,28	INTA, s.r.o.

Drevo iné ako uvedené v 200137	175,77	295,87	510,83	596,02	619,22	Služby mesta Piešťany
Spolu	5 341	5 366	9 224	8 492	8 276	

*vrátane odpadu z údržby mestskej zelene a bioodpadu z domácností

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.6 Zberné stredisko – uloženie drobného stavebného odpadu, príjmy (v €) a množstvá v tonách za rok 2023

Zberový rok/pôvod	Príjmy	Množstvo
2019	5 621,37	374,76
2020	12 258,53	817,24
2021	30 638,85	612,78
2022	26 449,50	528,99
2023	24 355,00	487,10

Zdroj : Odbor životného prostredia

Náklady na zber, prepravu a zneškodnenie odpadov dosiahli v roku 2023 celkovú výšku **2 105 492 €**, čo znamená, že v porovnaní s rokom 2022 sa znížili o **26 189 €**.

Údaje uvádzame v tabuľkách č.7 a 8.

Tabuľka č.7 Náklady (v €) na zabezpečenie zberu, prepravy, zhodnotenia a zneškodnenia odpadov (2019 – 2023)

Zberový rok/ Náklady v €	2019	2020	2021	2022	2023
Celkové náklady	1 492 875	2 514 968	2 030 770	2 131 681	2 105 492
Zber a preprava odpadov	785 027	841 262	968 705	940 234	938 614
Zneškodnenie odpadov	447 995	454 166	618 366	634 169	596 475
Triedený zber odpadov*	30 197	44 622	163 380	318 105	318 015
Prevádzka Zberné stredisko**	28 105	1 797	1 447	1 200	1 411
Zberný dvor	2 968	-	-	-	-
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***	98 583	955 594	39 830	9 072	8 637
Projektová dokumentácia – Odborná štúdia PPK	-	5 760	9 900	-	-
Dotácia SMP – Zberný dvor	100 000	211 767	150 330	151 120	164 610
Dotácia SMP - Kompostáreň	-	-	78 812	77 781	77 730

*biologicky rozložiteľný odpad od občanov, kuchynský odpad mestskej zariadenia, nebezpečný odpad...

**vrátane mzdy, energie, materiál

***stanovišťa zberných nádob, zberné nádoby, výstavba kompostárne a technické vybavenie

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.8 Rozčlenenie nákladov (v €) podľa jednotlivých služieb v OH (2019 - 2023)

-	2019	2020	2021	2022	2023
Domácnosti - zmesový komunálny odpad	612 900	679 667	804 723	815 319	802 361
Prevádzky - zmesový komunálny odpad	323 124	342 703	425 264	451 090	414 726
Uličné nádoby	19 102	10 489	14 783	16 434	14 703
Nepovolené skládky	7 182	6 990	10 821	7 247	6 326
Biologicky rozložiteľný odpad (rodinné domy)	22 411	26 548	62 163	60 546	66 283
Čistenie ulíc	48 684	35 610	51 089	46 155	45 346
Veľkoobjemový odpad (prevádzka Zberné stredisko)	174 546	123 910	176 843	163 015	147 043
Biologicky rozložiteľný odpad (prevádzka Zberné stredisko)	83	-	-	-	-
Odpad z cintorínov	16 769	22 147	27 942	24 781	25 011
Odpad z firiem	7 905	8 765	10 179	10 534	7 596
Kuchynský odpad	2 040	2 100	81 747	230 730	221 933
Nebezpečný odpad + pneumatiky	5 746	15 974	19 470	24 609	29 799
Zber VOO	1 284	-	-	-	-
Drobný stavebný odpad	21 443	65 147	64 462	66 835	58 942
Prevádzka Zberné stredisko**	28 105	1 797	1 447	1 200	1 411
Zberný dvor	2 968	-	-	-	-
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***	198 583	1 167 361	268 972	9 072	8 637
Projektová dokumentácia	-	5 760	9 900	-	-

Zdroj : Odbor životného prostredia

Mesto Piešťany vynaložilo v roku 2023 na zabezpečenie služieb v odpadovom hospodárstve finančné prostriedky vo výške **2 105 492 €**, pričom príjem za poplatkov za komunálne odpady bol vo výške **2 036 714 €**.

Údaje uvádza tabuľka č.9.

Problematika výberu poplatkov za komunálne odpady, rovnako aj výpočet výšky poplatkov je v kompetencii finančného odboru.

Tabuľka č.9 Výška príjmov a nedoplatkov (v €) za komunálne odpady (2019 - 2023)

Rok	Predpis FO (v €)	Predpis PO (v €)	Nedoplatok (v €)	Príjmy (v €)
2019	701 563	758 843	48 185	1 412 221
2020	913 099	674 630	135 235	1 452 494
2021	1 033 862	761 835	65 212	1 730 485
2022	971 580	759 333	82 419	1 648 494
2023	1 398 632	739 732	101 650	2 036 714

4. Aktivity v odpadovom hospodárstve za rok 2023

- poskytnutie perforovaných košíkov o objeme 10 l s recyklovateľnými vrecami domácnostiam na zber kuchynského odpadu
- rozšírenie systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov z údržby zelene v rodinných domoch rozmiestnením 79 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 120 l
- propagácia separovaného zberu pre obyvateľov – oznamy v miestnej tlači, na webovej stránke mesta
- aktívna účasť na seminároch
- získanie finančného príspevku z Environmentálneho fondu za úroveň vytriedenia za rok 2022 vo výške 91 996,87 € a za množstvo vytriedeného biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu za rok 2022 vo výške 34 161,32 € na podporu rozvoja odpadového hospodárstva v meste Piešťany
- organizácia náučno-vzdelávacieho podujatia v oblasti environmentálnej výchovy pre žiakov 3. ročníkov základných škôl
- organizácia zberu odpadov z verejných priestranstiev mesta v rámci Dňa Zeme aj v spolupráci so žiakmi základných škôl a občianskym združením
- organizácia jarného čistenia brehov vodných tokov (Váh, Dubová) a vodnej nádrže Sĺňava v spolupráci s OZ Sĺňava Piešťany, občanmi a žiakmi stredných škôl
- pravidelné odstraňovanie nepovolených skládok odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách a verejných priestranstiev mesta
- zabezpečenie odťahu dlhodobo odstavených vozidiel z verejných priestranstiev mesta Piešťany

5. Ciele v odpadovom hospodárstve v roku 2024

- zvýšenie vytriedeného množstva biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností, vybavenie všetkých domácností príslušnými košíkmi a vrecami určenými na zber kuchynského odpadu
- osвета a vzdelávanie obyvateľov mesta Piešťany formou letákov, oznamov, brožúr
- osвета a vzdelávanie detí v materských, základných školách formou výučbových materiálov s tematikou separovaného zberu
- príprava podkladov k možnosti uzamknutia stanovišť zberných nádob
- organizácia náučno-vzdelávacieho podujatia v oblasti environmentálnej výchovy pre žiakov 3. ročníkov základných škôl

- výzvy v tlači a osвета prostredníctvom miestnych médií na správne nakladanie s odpadom (povinnosti ukladania veľkoobjemového a stavebného odpadu na riadené skládky a predchádzanie vzniku nepovolených skládok odpadov)
- organizácia zberu odpadu v rámci Dňa Zeme
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu, elektroodpadu a kovového odpadu od občanov
- získanie finančného príspevku z Environmentálneho fondu na základe žiadosti mesta za úroveň vytriedenia odpadov a za vytriedené množstvo biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu za rok 2023
- zabezpečenie odťahu dlhodobo odstavených vozidiel z verejných priestranstiev mesta Piešťany
- rozšírenie možností triedenia odpadov zavedením mobilného zberu jedlých olejov a tukov z domácností
- zníženie množstva veľkoobjemového odpadu uloženého v prevádzke zberného dvora zazmluvnením spoločnosti na spracovanie - drvenie drevného odpadu (nábytku) a tým zníženie množstva odpadu uloženého na skládke odpadov